

Educatief aanbod voor scholen

Domein Pietersheim Lanaken
EDUCATIEF AANBOD voor scholen

Vu: Patrick Maesen, vzw Toerisme, Neerharenweg 12, 3620 Lanaken.

Domein Pietersheim Lanaken! Dat is... tof, plezant, geheimzinnig, liefde voor dieren en natuur, de middeleeuwen (her)ontdekken, lekker spelen...

Kortom, gelegen aan de rand van het Nationaal Park "Hoge Kempen" (5700ha), is Domein Pietersheim (76ha) met zijn kinderboerderij en Waterburcht de perfecte locatie voor een dagje uit! Geniet van de vele boerderijdieren op de kinderboerderij en breng zeker een bezoekje aan de 12de eeuwse Waterburcht...

Pietersheim is echter meer!

Onder begeleiding kunnen kinderen van 5 tot en met 14 jaar deelnemen aan diverse activiteiten of workshops. De brochure biedt een overzicht van alle lessen die op de kinderboerderij worden gegeven en van de activiteiten die mogelijk zijn op de gerenoveerde 12de eeuwse Waterburcht.

Kinderboerderij Pietersheim

Lente-, herfst-en winterwandeling

De seizoenen worden nergens mooier zichtbaar dan in het bos. Onder begeleiding van een natuurgids leren de kinderen over de vele wonderen van de natuur.

Leeftijd : 5- jarige kleuters tot en met 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Winterles

Tijdens een rondleiding op de boerderij leren de kinderen over de aanpassingen van de dieren tijdens de winter. Nadien knutselen de kinderen een vogelhuisje.

Leeftijd : 5- jarige kleuters tot en met 2de leerjaar.

Periode : 1 december tot 1 maart.

Boerensoep met balletjes

Welke groenten bestaan er? Hoe zien ze eruit en hoe ziet een groententuin eruit? Met als topper het maken van verse boerensoep.

Leeftijd : 5- jarige kleuters en 1ste leerjaar.

Periode : oktober, mei en juni.

Koekjes bakken (graan) lactosevrij

Alle kinderen eten graag koekjes maar welke weg legt een koekje af vooraleer het in de winkel terecht komt? Het hele proces komt aan bod : malen, zeven, deegbereiding, rollen met deegrol... de oven in en klaar!!!

Tijdens de periode van St.-Nicolaas : speculaas bakken.

Leeftijd : 5- jarige kleuters tot en met 3de leerjaar.

Periode : altijd.

Kaas en boter maken (zuivel)

Nadat de rauwe boerenmelk stremt, maken de kinderen zelf boter- en karnemelk. Daarna wordt de gestremde melk gesneden en gaat de wrongel onder de kaaspers, een leerrijke les met vele nieuwe begrippen over zuivel.

Leeftijd : 5- jarige kleuters tot en met 3de leerjaar.

Periode : altijd.

ZELFDOELESSEN

Begeleid zelf uw klas op de kinderboerderij via kant-en-klaar uitgewerkte lespakketten.

- Koekjes bakken (of speculaas)
- Appelsap maken
- Brood bakken

Bibi, de bijenkoningin

Bibi, de bijenkoningin heeft de leiding over een hele kolonie bijen in de bijenhal van de kinderboerderij. Wat hebben bijen allemaal nodig? Hoe ziet een bijenkast eruit?

Leeftijd : 5-jarige kleuters.

Periode : april tot en met juni.

Zintuigenwandeling: Op stap met professor Sensori

Onze zintuigen worden geprikkeld via leuke opdrachtes in het bos, want in het bos is van alles te zien, te voelen, te horen, te ruiken en zelfs te proeven! Lekker!

Leeftijd : 5-jarige kleuters tot en met 3de leerjaar.

Periode : altijd.

Boerderij "in the picture"

Kinderboerderij Pietersheim verkennen doe je best via de fotozoektocht. Foto's wijzen immers de weg (eigen begeleiding).

Leeftijd : 5-jarige kleuters tot en met 4de leerjaar.

Periode : altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

Waggel, de wilde eend op bezoek op de kinderboerderij

Schrijfster Anja Felliers schreef exclusief voor Pietersheim het verhaal van Waggel die op de kinderboerderij de wildste avonturen beleeft (eigen begeleiding voorzien).

Leeftijd : 5-jarige kleuters tot en met 2de leerjaar.

Periode : altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

Boerderijspel

Via een brochure krijgen de kinderen allerlei opdrachten en vragen i.v.m. de boerderij en dieren. Vele antwoorden zijn terug te vinden op de infobordjes aan de omheining van de diverse weiden. Ook begrippen rond wiskunde, taal, wereldoriëntatie werden opgenomen... (eigen begeleiding).

Leeftijd : 1ste tot en met 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

Appelsap maken

De appel staat centraal in een les over hard fruit. Nadat de vrucht grondig besproken wordt, gaan de kinderen aan de slag... gewapend met mesjes en fruitpersen om appelsap te maken.

Leeftijd : 1ste tot en met 3de leerjaar.

Periode : altijd.

Pizza aux champignons

Pietersheim heeft een rijkdom aan diverse soorten paddenstoelen. Na onderzoek met loep en spiegeltje wordt het klaslokaal terug opgezocht om er lekkere pizza te maken.

Leeftijd : 1ste tot en met 3de leerjaar.

Periode : van 1 oktober tot 1 november.

GRATIS ONTLEENEN

- Materiaalkisten "Wateronderzoek"
- Bostassen
- Bosspel "De schatkist van Boris"
- De Ring der Nevelingen

De donkere wereld van de pissebedden

Je vindt ze onder grote stenen of stukken hout... de pissebedden. Hoe zien ze eruit? Hoe leven ze?

Leeftijd : 2de leerjaar.

Periode : april tot en met juni.

Flieder, fladder met de vlinders mee

Hoe ziet een vlinder eruit? Waar leven ze? Via een video, kleurige rupsen en geheimzinnige poppen wordt alles duidelijk...

Leeftijd : 2de en 3de leerjaar.

Periode : mei en juni.

Wollie het schaap

Het schaap is een echt kuddedier. Hoe zit het met de spijsvertering? Waar komt de meeste wol vandaan? Het scheren van het schaap, wassen, kaarden en verder verwerken van de wol worden besproken in deze les. Met als afsluiter het maken van een sleutelhanger van echte wol.

Leeftijd : 2de en 3de leerjaar.

Periode : altijd.

Heks Fluitekruid

Heks Fluitekruid is hulpeloos. De kinderen kunnen haar helpen door op zoek te gaan naar inheemse kruiden. Als afsluiting maken ze een heksenbrouwsel.

Leeftijd : 3de leerjaar.

Periode : april tot en met juni.

Rescue teams H2O

Op een speelse manier gaan de leerlingen op zoek naar het leven in het water. Iedere groep krijgt een totemdier toegewezen. Via leuke proeven worden de eigenschappen van de verschillende diertjes in de kijker geplaatst.

Leeftijd: 3de en 4de leerjaar

Periode : september en april tot en met juni

Kriebelbeestjesles

Maak kennis met de wondere wereld van de insecten : spinnen, duizendpoten, ... Maak je eigen insectenkaartje.

Leeftijd : 3de en 4de leerjaar.

Periode : september, april tot en met juni.

Brood bakken (graan)

Het principe is hetzelfde als bij koekjes bakken. Alleen wordt hier meer individueel gewerkt. Elke leerling maakt zijn eigen broodje. Terwijl de broodjes in de oven bakken, wordt de cyclus van het graan tot brood herhaald aan de hand van kleurrijk fotomateriaal.

Leeftijd : 4de tot en met 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Van aardappel tot chips

Kinderen leren over het ontwikkelingsproces van de aardappel maar nadien hun eigen zakje zoutchips maken is natuurlijk nog veel plezieriger. Een krokante smulles!!

Leeftijd : 4de leerjaar.

Periode : van januari tot april, alleen in de voormiddag.

Kaas en milkshake maken (zuivel)

Nadat de melk gaat stremmen, maken de kinderen zelf lekkere bananenmilkshake.. De wrongel wordt gesneden en geperst. Een snoep- en proefles...

Leeftijd : 4de tot en met 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Kinderboerderij Pietersheim

Papierhierles

Meer dan 30% van ons afval bestaat uit karton en papier. Recycleren is dus de boodschap. Op de kinderboerderij maken de kinderen zelf hun velletje papier.

Leeftijd : 4de tot en met 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Ecoshampoo van brandnetels

Wist je dat je van brandnetels goede shampoo kan maken? Het bezit zelfs geneeskracht voor slap haar.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : mei en juni.

Braakballen pluizen

Hoe leven en eten uilen? Aan de hand van braakballen ontdekken de kinderen het menu van deze geheimzinnige vogels.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : december tot en met april.

Klimaatverwarring

De opwarming van de aarde, de ozonlaag... Proefondervindelijk beseffen de kinderen dat het niet zo goed gaat met moeder aarde.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Het leven in en rond de vijvers

Aan de hand van leuke opdrachten maken de kinderen kennis met de waterdiertjes en planten. Ook de helderheid, geur, temperatuur, beweging en waterkwaliteit komen ruim aan bod.

Leeftijd : 5de leerjaar tot en met 1ste graad

Middelbaar Onderwijs.

Periode : september, april tot en met juni.

Op speurtocht langs de Grensmaas

De Hochter Bampd is een uniek natuureservaat langs de Maas. De Gallowayrunderen zorgen er voor een natuurlijk beheer. De leerlingen kunnen de runderen observeren, vogels bekijken en keien verzamelen.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Speuren in Oud-Rekem, het mooiste dorp van Vlaanderen

Met een aantal oude postkaarten gaan de kinderen op zoek naar de 1ste graaf die in het kasteel van Reckheim woonde. Eénmaal het sleutelwoord gevonden, volgt al snel een bijkomend probleem!

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Op reis met de Neanderthaler.

Water, wind, vuur en aarde zijn de 4 belangrijke natuurelementen voor de Neanderthaler.

Via "préhistorische" spelen gaan de kinderen op zoek naar de levensstijl van de Neanderthaler in onze streek. Tegelijkertijd wordt een bezoek gebracht aan de Neanderthalersite (Veldwezelt).

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : altijd.

Kwartetspel gratis te verkrijgen.

Bosbiotoopstudie

De bosbiotoopstudie biedt leerlingen de mogelijkheid om vergelijkend onderzoek van twee bostypes uit te voeren. Hierbij onderzoeken ze het beheer, de begroeiing, de bodem en de bodemdiertjes.

Leeftijd : 1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : altijd.

Vijverbiotoopstudie

Tijdens de vijverbiotoopstudie worden niet alleen waterdiertjes gedetermineerd maar ook waterplanten. Lekker plensen in natuurwater...

Leeftijd : 1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : september tot november en van april tot en met juni.

FIETSEN TE HUUR

Limburg = Fietsparadijs.

Het internationale fietsrouten netwerk loopt doorheen Domein Pietersheim. Op de kinderboerderij kun je goedkoop een degelijke fiets huren!

Overnachten op de kinderboerderij

Beleef langer plezier op de kinderboerderij en overnacht in het vakantiehuis dat ruimte biedt aan groepen van 20 tot 68 personen. Het verblijf voorziet in alle mogelijke comfort en is mogelijk op basis van zelfkook-formule of volpension. Er zijn 17 vierpersoonskamers elk met toilet en douche. Drie kamers zijn aangepast voor gehandicapten. Speciale tarieven voor kinderen en kleuters. Scholen kunnen inschrijven voor een verblijf op maat met o.a. toffe activiteiten op de Waterburcht en kinderboerderij... www.pietersheim.be/overnachten

Ravotten in de speeltuin

De recent vernieuwde houten speeltuin, gelegen op de kinderboerderij, biedt speelruimte aan circa 300 kinderen. Diverse speeltuigen zijn ook toegankelijk voor kinderen met een handicap. Tijdens zonnige dagen is de waterpartij een ware uitnodiging voor lekker plensplezier. Ouders kunnen hun kinderen makkelijk gadeslaan van op het ruime terras van "Hoeve Pietersheim". U bent er tevens welkom voor een snelle hap of een frietje maar tafelen à la carte kan ook.

Hoeve Pietersheim : T +32 89 721 461.

Met de huifkar mee

Libelle is het stevige boerenpaard van de kinderboerderij. Zij brengt u met de huifkar naar de 12de eeuwse Waterburcht. Inderdaad, gezellig hobbelen over de landelijke paadjes van het kasteelpark... een belevenis voor kinderen & volwassenen (circa 20).

Een ritje duurt een half uur en minimaal 14 dagen vooraf reserveren is noodzakelijk.

Waterburcht Pietersheim

De 12de eeuwse Waterburcht werd ingericht als museum en als bezoekerscentrum voor het Nationaal Park "Hoge Kempen" en ontving in 2010 de Vlaamse Monumentenprijs.

Pietersheim in het klein

Jan van Pietersheim komt tot leven en gaat op zoek naar erfgenamen die de Waterburcht moeten beschermen wanneer hij dat niet meer kan. Via leuke opdrachten maken de kinderen kennis met de vroegere burchtbewoners, hun woonplaats, hun bezigheden en de verdediging van de Waterburcht.

Leeftijd : 5-jarige kleuters tot en met 2de leerjaar.

Periode : dagelijks van 10u tot 16u.

Pieters(ge)heim

Ridder Jan van Pietersheim heeft een oude schatkist gevonden! Maar jammer genoeg bezit hij de code niet om het cijferslot te openen. Aan de hand van foto's ontdekken de leerlingen de juiste cijfercombinatie om de schatkist te openen.

Leeftijd : 3de en 4de leerjaar.

Periode : dagelijks van 10u tot 16u.

'Beruchte Burcht'

'Beruchte Burcht' laat de kinderen kennis maken met de verschillende bouwfases en historische gebeurtenissen van de Waterburcht. Vier tijdsperiodes komen aan bod. Elk team probeert om zijn burcht weer op te bouwen.

Leeftijd : 5de leerjaar tot en met 1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : dagelijks van 10u tot 16u.

Het huis van Lotte & Giel

Lotte, het konijn en Giel, de haan leiden de kinderen graag rond in hun kleinveestal waar meer dan 18 inheemse kippen- en konijnenrassen te bewonderen zijn.

Knuffelen met Lotte

Konijnen zijn schattige dieren. Maar hoe zien ze eruit? Welke vacht hebben ze? Wat eten ze? Welke zintuigen gebruiken ze? De kleuters leren dit allemaal door te kijken, proeven en te ruiken. Met als kers op de taart een knuffelmoment met het konijn.

Leeftijd: kleuters.

Periode: altijd.

Kakelen als een kip zonder kop

Er bestaan kippen in allerlei vormen en kleuren. Wat is het verschil tussen een haan en een hen? Wat hebben kippen nodig om zich goed te voelen? Aan de hand van een zoekspel achterhalen de leerlingen het antwoord op deze vragen.

Leeftijd: 1ste leerjaar.

Periode: altijd.

Knuffelles met Lotte

Konijnen hebben vele zintuigen. Waarvoor dienen deze zintuigen? Wat eten konijnen? Wie zijn de vijanden van het konijn? Al deze dingen komen aan bod in deze les. Met als afsluiter een spel waardoor de leerlingen op zoek gaan naar tal van weetjes over het konijn. But last but not least een knuffelmoment.

Leeftijd: 2de leerjaar.

Periode: altijd.

Op bezoek bij Lotte

Zien alle konijnen er hetzelfde uit? Hebben ze allemaal dezelfde kleur en grootte? En wat hebben ze nodig om zich goed te voelen? Aan de hand van verschillende zoekopdrachten gaan de leerlingen op ontdekkingstocht.

Leeftijd: 3de leerjaar.

Periode: altijd.

Op bezoek bij Giel

Zien alle kippen er hetzelfde uit? Hebben ze allemaal dezelfde kleur en grootte? En wat hebben ze nodig om zich kiplekker te voelen? Aan de hand van verschillende zoekopdrachten gaan de leerlingen op ontdekkingstocht.

Leeftijd: 4de leerjaar.

Periode: altijd.

Konijnenweetjes

Aan de hand van een puzzelspel gaan de leerlingen op ontdekking uit. Ze trachten zoveel mogelijk vragen over het konijn op te lossen en proberen zoveel mogelijk puzzelstukken te verzamelen. Wie het eerst de puzzel oplost, is de winnaar! Echte konijnenkenners dus ...

Leeftijd: 5de leerjaar.

Periode: altijd.

Met de kippen op stok

Aan de hand van een puzzelspel gaan de leerlingen op ontdekking uit. Ze trachten zoveel mogelijk vragen over de kip op te lossen en proberen zoveel mogelijk puzzelstukken te verzamelen. Wie het eerst de puzzel oplost, is de winnaar! Echte kippenkenners dus ...

Leeftijd: 6de leerjaar.

Periode: altijd.

Op schoolreis in Domein Pietersheim

Lekker op schoolreis! Wij presenteren u kant-en-klaar uitgewerkte schoolreis pakketjes waar de kinderen een hele dag spelplezier door beleven.

Met ridders de boer op : Een ganse dag "Pietersheim".

Een natuurworkshop gecombineerd met speeltuin en/of ridderworkshop in de Waterburcht. Alles is mogelijk.

Alle leeftijden.

Info : www.pietersheim.be/educatie

Wat nog ...

Kabouterpad

In Pietersheim leeft een heuse kabouterfamilie. Je mag kabouters vergelijken met de verplegers van het bos. Zieke dieren worden verzorgd en tussendoor houden ze het bos proper. Afstand : circa 40.000 kaboutervoetjes. Op de kinderboerderij en Waterburcht zijn er kaboutermutsen te koop. Het kabouterpad is geheel gratis!!!
Info : www.pietersheim.be/kabouterpad

Pietersheim, poort tot het Nationaal Park "Hoge Kempen"

Pietersheim is één van de 6 toegangspoorten tot het Nationaal Park "Hoge Kempen", een aaneengesloten natuurgebied van 5700ha. Een ontmoeting met een ree is geen uitzondering en vlinders zoals de koninginnenpage kleuren de zomer. Grote stenen en kleine keien zijn stille getuigen van de laatste ijstijden. Breng een bezoek aan het Nationaal Park onder begeleiding van een Ranger, een smakenwandeling, earthwalk, bezembinden, schattentocht...

Info : www.nationaalpark.be

Colofon

Een uitgave van Toerisme

Druk | Pietermans drukkerij Lanaken

Oplage | 1500 - 12de druk 2019

Fotografie | Archief vzw Toerisme

Verantwoordelijke uitgever | VZW Toerisme

Prijzen

De toegang tot Domein Pietersheim en de kinderboerderij is gratis.

Deelname aan boerderij- en natuuractiviteiten en bezoek Waterburcht : www.pietersheim.be/prijzen

Inlichtingen en reservaties

Openingsuren kinderboerderij / speeltuin :

Zomer: dagelijks van 9.00u tot 21.00u

Winter: dagelijks van 9u tot 18u

Openingsuren secretariaat kinderboerderij :

Dagelijks van 8.30u tot 12.00u en van 13.00u tot 16.00u (weekend gesloten).

Kinderboerderij Pietersheim,

Neerharenweg 12, 3620 Lanaken,

T + 32 89 712 120

pietersheim@lanaken.be

Waterburcht Pietersheim :

Waterstraat 52, 3620 Lanaken.

www.pietersheim.be/kinderpret/scholen

